

Komandi partur:

Í komandi parti verður millum annað greitt frá útróðri.

Her avskipaðu teir torvið í Svínø

Foreldrini hjá Eliesari, Søren og Sunneva

Fuglur hevði eisini nakað av týðningi, men neyvnan meira enn til húsbrúks.

Eliesar var frá eini tíð, tá ið skógvarnir vóru húðaskógvar úr neytaskinni. Teir vórðu brúktir til alt brúk, og tá teir vóru slitnir øðru megin, vórðu teir klossaðir, t.v.s. teir vórðu vendir og seymaðir saman í erva og kruvdir í neðra. Vanliga var tað uppgávan hjá pápanum at seyma húðaskógvar. Rotuskógvar úr seyðaskinni vórðu eisini brúktir, men hetta var til innanduranýtslu og til børn.

Fólk høvdu svartaskógvar, men hetta var bert til sunnudagnýtslu, og tá farið varð í kirkju ella líknandi.

Andaligt lív og mentan

Tað var nógv andaligt lív á Kirkju og annars á Fugloynni. Brøðrasamkoman kom tíðliga hagar, og mótisalur varð bygdur. Hann varð bygdur av Tróndi Simonsen, sum m.a. var pápi Esmar Simonsen í Fuglafirði. Salurin varð málaður av Andrew Sloan, sum plagdi at dvølja har úti. Av øðrum, sum komu, vóru Victor Danielsen og Jens Klæmint Isaksen. Ein lokalur talari var Jógván Lydersen. Her komu nógv fólk, og fólk gingu úr Hattarvík á mæti. Men nú er so lítið fólk eftir, at salurin verður ikki brúktur regluliga.

So merkiliga tað ljóðar, var eingin kirkja á Kirkju í heili 100 ár, frá 1832 til 1933. Støðan var vánalig á Kirkju fyrst í 19. øld. Í 1818 gekk ein bátur av Kirkju burtur við seks monnum. Hetta vóru stórt allir teir fullføru menninir í bygdini.

Tá varð avrátt varð at flyta kirkjuna til Hattarvíkar, millum annað við teirri grundgeving, at tað vóru ikki skikkað fólk á Kirkju at varða av kirkjun. Tískil varð lestur lisin í skúlanum, fyrst tá ið Eliesar mintist. Tá prestur kom, var gudstænasta við altargongd í Hattarvík, so hagar varð farið til altars.

Tað var eisini annað upplýsandi virksemin. Tey gingu í ávís hús at fáa søgur, og hefur hetta verið eitt slag av kvøldsetum. Tá postur kom, var fragd at hoyra læraran lesa úr teimum nýkomnu bløðunum. Men pápin fekk eisini bunkar av bløðum frá Zakariasi, sum var lærari í Havn, og var hetta spennandi lesnaður. Pápin helt eitt danskt blað, sum

Torvheiðar hjá fugloyingum í Svínø

Skúlin á Kirkju uml 1925. Lærararnir eru Símun M. Zachariassen og Karolina Matras

kallaðist Ugens Nyheder. Har vóru eisini andaktsstykki, sum hann las hvønn sunnudag.

Kirkja var trettandabygd, og tá var lív í bygdini. Eliesar minnst bæði sundamenn, viðingar og svínoyingar koma higara trettanda. Nógv varð dansað, men bert føroyskan dans. Tá vitjað varð millum bygdirnar á oynni, varð fylgt á leið, tá fólk fóru heimaftur. Annars lat Eliesar væl at sambandinum millum bygdirnar á Fugloynni. Serliga ungdomurin kom nógv saman, og tað eru ikki heilt fá hjúnaløg, sum hava verið millum fólk úr báðum bygdunum.

Av oynni at skera torv

Uppgávurnar vóru nógv í eini slíkari bygd. Ein var at fáa brenni til vega, og hetta var torv. Men torvið á Kirkju var ringt, so tað var ikki annað at gera enn at skera torv á Svínøynni. Hagar var røð yvir við báti, og tá torvið skuldi fáast til hølðar, varð tað flutt við báti yvir á Kirkju. Hóast hetta var opið hav er einki frætt um vanlukkur, soleiðis sum tað hevur verið fleiri aðra staðni.

96 ára gamla Anna Malena Christiansen, sum er ættað úr Svínø, minnst hetta væl. Mamma hennara var ættað úr Fugloy, og hon plagdi at senda Annumallu, sum hon verður

nevnd, við drekka og pannukøkum, tá ið menn av Kirkju vóru í Svínø og skóru torv.

Annars mintist Eliesar, tá vatnið varð innlagt, so sigast kann, at hann upplivdi alla ta menning, sum yvirhøvur hevur verið í samfelagnum.

Hann mintist eisini, at tey veltu korn. Hetta kundi ikki minst vera galdandi undir 1. heimsbardaga, tá einki korn varð innflutt.

Skúlagongdin

Eliesar fór so í skúla sjei ára gamal. Lærarin var Símun Michael Zachariassen, sum var pápabeiggi hansara. Símun Michael var kendur sum mentamaður, og hetta hevur eisini merkt skúlan. Símun Michael var við í teimum rørlum, sum vóru tá. Umframt í tjóðskaparrørluni var hann eisini við í fráhaldsrørluni. Lærarin mátti eftir reglunum enntá undirvísa á donskum, men hetta tók Símun Michael ikki so tungt. Tað var eisini sonur hansara, Louis, sum um hendan spurning segði: »Lóg er lóg og lóg skal brótask.«. Nakað um ta tíðina, tá Eliesar fór úr skúlanum, gjørdist Karolina Matras lærari. Hon lærði næmingarnar føroyskt, og hetta hevur ávirkað so mikið, at Eliesar kom eisini at lesa og at skriva føroyskt.

Eliesar Sørensen 98 ára gamal

Í skúlanum var bara ein flokkur, og í hvussu er í 1925 vóru úti við 30 børn í skúlanum. Lærarin skuldi eisini røkja skúlan í Hattarvík, so skúlagongdin hevur verið hálv.

Lívið hjá børnunum var annars arbeiði og spæl. Tað vóru nógv børn í bygdini, og tey spældu tey spøluni, sum vóru vanlig tá. Tá grasið var sligið, varð spælt á bønum. Men hetta varð ikki dámt um várarnar, tá grasið skuldi hava frið at vaksa fram til hoyggjina.

Børnini hjálpstu til heima, tá ið tey vóru so fræg, og tað var almikið at gera. Tey skuldu gera alt vanligt arbeiði, sum gjørt varð í eini vanligari bygd. Um tað so var at bera tøð, sluppu børnini ikki undan.

Til Svínøyar at ringja

Eitt sum vísir, hvussu langt av landi skotin tey búðu, sást av tí, at eingin regluligur postur gekk til Fugloyar fyrr enn í 1914. Undan tí fingi tey postin, tá tey fóru inn í Sund eftir agni ella øðrum ørindum. Pápin var kommunalforstandari bæði fyri Fugloy og Svínø. Hevði hann ørindi, fekk hann sær skjúts inn á Norðtoftir. Um nakar hevði brúk fyri at kom til Fugloyar, varð boðað frá við breiddum laki, sum varð lagt so sjónliga á Svínøyarlandinum, at tað sást á Kirkju. Tá var at manna bát at fara til Svínøyar. Tað sama var við grindaboðum. Tá varð lakið breitt á ymiskum støðum, alt eftir hvar grindin var.

Men tað var skjótt, at barndómurin var av. Eliesar verður konfirmeraður á Viðareiði í 1920, og tá var bert eitt at gera hjá einum 14 ára gomlum dreingi, og tað var at fara til skips.